

Lieta C-121/07

Eiropas Kopienu Komisija pret Francijas Republiku

Valsts pienākumu neizpilde — Direktīva 2001/18/EK — ĢMO apzināta izplatīšana vidē un to laišana tirgū — Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde — Neizpilde — EKL 228. pants — Izpilde tiesvedības laikā — Finansiālās sankcijas

Ģenerāladvokāta Jana Mazaka [*Ján Mazák*] secinājumi, sniegti 2008. gada
5. jūnijā I - 9163
Tiesas (virspalāta) 2008. gada 9. decembra spriedums I - 9192

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi — Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde — Izpildes termiņš*
(EKL 228. pants)
2. *Prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi — Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde — Pienākuma izpildīt spriedumu neizpilde — Finansiālās sankcijas — Mērķis*
(EKL 228. panta 2. punkts)

3. *Prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi — Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde — Pienākuma izpildīt spriedumu neizpilde — Finansiālās sankcijas — Naudas soda piemērošana*
(EKL 228. panta 2. punkts)

1. Lai arī EKL 228. pantā nav precizēts termiņš, kurā jānotiek sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildei, ar Kopienu tiesību tūlītēju un vienveidīgu piemērošanu saistītā interese prasa, lai šī izpilde notiktu tūlītēji un cik vien iespējams īsos termiņos.

(sal. ar 21. punktu)

2. EKL 228. panta 2. punktā paredzētās procedūras mērķis ir mudināt pienākumus neizpildošo dalībvalsti izpildīt spriedumu par pienākumu neizpildi un līdz ar to nodrošināt efektīvu Kopienu tiesību piemērošanu. Abi šajā tiesību normā paredzētie pasākumi — naudas sods un kavējuma nauda — ir paredzēti šim mērķim.

Tiesai, ņemot vērā tajā izskatāmās lietas apstākļus, kā arī tāsprāt vajadzīgo pārlicināšanas un atturēšanas līmeni, katrā lietā ir jānosaka finansiālās sankcijas, kuras ir piemērotas, lai nodrošinātu pēc iespējas ātrāku tāda sprieduma izpildi, ar kuru iepriekš konstatēta pienākumu neizpilde,

un lai novērstu tādu pašu Kopienu tiesību pārkāpumu atkārtošanos.

Ja kavējuma nauda šķiet īpaši piemērota, lai mudinātu dalībvalsti, cik ātri vien iespējams, izpildīt pienākumus, kuru neizpilde var turpināties, ja šāds pasākums netiek piemērots, tad naudas soda piespriešana vairāk pamatojas uz tādu seku izvērtējumu, kuras attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes gadījumā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm, it īpaši, ja pienākumu neizpilde kopš sprieduma, kurā tā tika konstatēta, ir turpinājusies ilgu laiku pēc tam.

Lai arī kavējuma nauda, kurai būtībā ir piespiedu raksturs attiecībā uz esošu pienākumu neizpildi, ir jāmaksā tikai tad, ja turpinās tāda sprieduma neizpilde, ar kuru šī pienākumu neizpilde tika konstatēta, tomēr netiek prasīts, lai tas tāpat būtu attiecībā uz naudas soda piespriešanu.

(sal. ar 27. un 56.–59. punktu)

3. Iespējamajai naudas soda noteikšanai nav automātisks raksturs, bet, to nosakot, katrā lietā ir jāņem vērā visi atbilstošie apstākļi gan saistībā ar konstatētās pienākumu neizpildes īpatnībām, gan attiecīgo tādas dalībvalsts nostāju, uz kuru attiecas procedūra, kas uzsākta, pamatojoties uz EKL 228. pantu.

apstākļus un vajadzīgo pārliecināšanas un atturēšanas līmeni.

Gadījumā, ja Tiesa nolemj piespriest naudas sodu, tai, istenojot savu rīcības brīvību, šī sankcija ir jānosaka tādējādi, lai tā, pirmkārt, būtu pielāgota apstākļiem un, otrkārt, būtu samērīga ar konstatēto pienākumu neizpildi, kā arī attiecīgās dalībvalsts maksātspēju.

Šajā sakarā ir jānorāda, ka, kaut arī Komisijas paziņojumā par naudas sodu noteikšanu ietvertie priekšlikumi var nodrošināt Komisijas rīcības pārskatāmību, iepriekšēju paredzamību un tiesisko drošību, tomēr šādi noteikumi Tiesai nav saistoši, kad tā īsteno pilnvaras, kuras tai ir piešķirtas ar EKL 228. panta 2. punktu.

Šāda nolēmuma pieņemšanai izmantojamo kritēriju skaitā cita starpā ietilpst tādi apstākļi kā pienākumu neizpildes turpināšanās ilgums kopš sprieduma, ar kuru šī pienākumu neizpilde konstatēta, kā arī iesaistītās sabiedrības un privātās intereses.

Turklāt fakts, ka līdz šim brīdim Tiesa nav piespriedusi samaksāt naudas sodu gadījumos, kad sākotnējā sprieduma pilnīga izpilde tika nodrošināta pirms procedūras, kura uzsākta, pamatojoties uz EKL 228. pantu, pabeigšanas, nevar būt šķērslis tam, ka kādā citā lietā tiek nolemts piespriest samaksāt naudas sodu, ja tas šķiet vajadzīgs, ņemot vērā konkrētās lietas

Ja kāda Tiesas sprieduma neizpilde var nodarīt kaitējumu videi un apdraudēt cilvēku veselību, kuru aizsardzība ir viens no Kopienu politikas mērķiem vides jomā, kā tas izriet no EKL 174. panta, šāda pienākumu neizpilde ir īpaši nopietna.

Tāpat tas principā ir tad, ja turpina tikt kavēta preču brīva aprīte, pārkāpjot Kopienu tiesības, neatkarīgi no Tiesas sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde šajā sakarā.

norādīt uz to, ka tādu pašu Kopienu tiesību pārkāpumu atkārtosšanās nākotnē efektīva novēršana var prasīt tāda atturoša pasākuma veikšanu kā piespriešana samaksāt naudas sodu.

Dalībvalsts izdarīto pārkāpumu atkārtosšanās īpašā Kopienas darbības jomā var

(sal. ar 60.–64., 69., 77., 78. un 80. punktu)